

6

SVEDENÍ MARIJI MOREVNY

Černé auto se v lesích vyznalo, jako se v nich vyznají medvědi. Očichávalo břízy, bledé jako kosti, a troubilo svým nízkým nářikavým klaksonem, jako kdyby svolávalo ostatní zvěř ze stínů žíhaných borovicemi. Marija Morevna se při tom zvuku vždycky zachvěla, ale kdykoli se zatřásla, Kostěj si ji k sobě přivinul ještě blíž a prsty propletl s jejími.

„Postarám se, abys zůstala u mě,“ pravil tiše a sladce jako černý čaj, „a postarám se, abys zůstala v teple.“ Jeho vlastní kůži ale pokrývala námraza, nehty mu zářily perletovou modří.

„Soudruhu,“ odvětila Marija, „jsi ledovější než já. Bojím se, že pod tvým dotekem umrznu.“

Kostěj si ji prohlížel, jako by byla nějaké podivné stvoření, že tolik prahne po teple. Jeho tmavé oči jí majetnický přejížděly po obličejí, ale nepouštěl ji. Pokud se vůbec co změnilo, pak jeho mrazivost jen nabyla na intenzitě, až Mariji připadalo, že se k ní tiskne sloup ledu a ovíjí kolem ní stříbrné úponky, dokud jimi není pokrytá úplně celá.

První noci černé auto zasípalo, odplivlo si a vítězoslavně zakašlalo: dorazili na mýtinu, v jejímž středu stál domek, jehož ruměná okna zářila syrovou, jasnou nocí, jehož převislá střecha se prohýbala pod čerstvou slámou, jehož dveře na ně čekaly otevřené dokořán a zvaly je dál. Sedlácký domek, to bylo patrné, vůbec ne jako její vlastní dlouhý, úzký domov, nýbrž příkrčkový a přátelský jako babička. Hnědý komín vybařoval dým. Kos-

těj jí pomohl, aby celá roztřesená vystoupila z vozu, poplácal vůz láskyplně po nárazníku a ten rozjařeně vyskočil a odklusal do tmy.

Dům se připravil k večeři. Masivní dřevěný stůl se třpytil svíčkami a byl úhledně prostřen: chleba a nakládané papriky a uzená ryba a knedlíky a červená řepa v octu a hnědá pohanková kaše, houby a široký hovězí jazyk, bliny – na každé malá lžička černého kaviáru a bílé smetany. Mezi tím vším stála v orosené křišťálové karafě vychlazená vodka. Nad ohněm bublal husí guláš.

Marija by bývala ráda byla zdvořilá, ale pohled na tolik jídla jí vzal dech. Vrhla se na chleba a rybu jako divá zvěř.

„Počkej, volčico moje,“ zadržel ji Kostěj a zvedl ruku. „Moje malá divoká vlčice! Prosím, usedni k mému stolu, opraš si z vlasů sních. Nikdo ti tvoje jídlo nevezme.“

Marija se začala omlouvat, vysvětlovat, jak je v Petrohradě jídlo vzácné, jak je její žaludek jako zatnutá pěst, která uvnitř nesvírá vůbec nic.

„Soudruhu, jsem tak hladová—“

„Není třeba, abys dnes večer cokoli říkala, Marijo Morevno. Ten čas nastane a já pak budu viset na každém tvém slově jako odsouzenec. Teď ale prosím poslouchej ty mě a dělej, co ti říkám. Víím, že je to pro tebe těžké – nevybral bych si tě, kdyby pro tebe bylo snadné být tichá a poddajná! Teď spolu ale učiníme něco výjimečného. Víš, co to tu teď uděláme? Povím ti to, abys pak nemohla říct, že jsem tě ošálil. Vyjmeme ti vůli z čelisti – neboť v ní je vůle uložena – a stlačíme ji mezi našimi dlaněmi jako kousek těsta, až bude úplně malinká. Tak malinká, že by se vešla do ucha jehly, která je ukrytá ve vajíčku, které je ukryté v slepici, která je ukrytá v huse, která je ukrytá v jelenovi. Až skončíme, dáš svou vůli mně a já ji pro tebe budu strážit. Jsem v tom velice dobrý. Dalo by se říct hotový učenec. Ty ale –“ Kostěj jí nalil vodky. Skanula do skleničky, jako když hraje hudba. Stěny Marijina hrdla se

stáhly k sobě, tak suché, tak žíznivé. „Ty jsi novicka, méně než to, a jako správná novicka teď musíš spolknout svou hrdost.“ Kostěj pozvedl sklenku. Marija pomalu, nejistě pozvedla svou. Ruka se jí trochu třásla. Nelíbilo se jí, když jí někdo poroučel. Chtěla říct stovku, tisícovku věcí. Chtěla vyskočit a dožadovat se, aby jí všechno vysvětlil: vdovu Licho, domovoje, ptáky, celý její život. *Musím to vědět, musím, jinak mi budeš vládnout až do skonání všeho, protože ty víš a já nevím.* Jenže on se na ni jen usmál, povzbudivý, shovívavý a klidný jako ikona. „Na život,“ pravil a jediným dlouhým hltem sklenici vodky vyprázdnil.

„Nejdřív musíš ochutnat kaviár, na tom trvám. Víím, že by sis ho nejraději nechala nakonec a vychutnávala si to čekání, neboť je to už tak dávno, co jsi něco takového okusila. Ale jestli tě můžu něčemu naučit, pak je to tomu všechno si vychutnávat, všechno hltat – ty nejopojnější věci nejdřív, poněvadž si je zasloužíš. Četla jsi Puškina – co že to o mně starý Alexej říká? *Tam Car Kostěj tiše chřadne, tam bdí nad svým bledým zlatem.* Tss! Ten chlapec potřeboval ostříhat. Ale Marijo, Maruško, já skutečně bdím nad svými poklady! A některé z nich jsou jeseteří vajíčka, lesklá jako hromádky onyxů, a některé jsou lahvičky vodky třpytící se jak diamanty a některé jsou naložené červené řepy těžké a rudé jako granáty a některé jsou krásné dívky z Petrohradu, které sedí v mém domě, bledé jako zlato, protože jsem je požádal, aby byly zticha, což je ten nejsladší druh ticha ze všech. A ve tmě skutečně bdím nad svými skvosty, svými nepředstavitelnými poklady.“

Krásné dívky? Mariji neuniklo, že použil množné číslo. Byly v jeho životě jiné dívky? Otázky bušily do jejích rtů, ona je však přemohla a podařilo se jí zůstat zticha. *Když tohle zvládnou, uvažovala, možná že si tím vysloužím své odpovědi.*

Kostěj z bochníku chleba ukrojil tlustý krajíc. Kůrka pod jeho nožem zapraskala a krajíc odpadl, vlhký a hutný, těžký jako hlína. Čepelí nože po něm rozetřel studené slané máslo, nabral ka-

viár a navršil ho na ně, čmouha tmavých vajíček na bledé, zlatavé smetaně. Zvedl jí krajíc k ústům a ona po něm nesměle vztáhla ruku, on však nesouhlasně zavrtěl hlavou. A tak Marija Morevna tiše seděla, zatímco ji Kostěj krmil chlebem a máslem a mlíčem. Chutě jí v ústech vybuchovaly, cítila sůl a moře. Oči se jí zalily slzami. Její břicho opěvovalo všechnu tu vydatnost, všechnu tu hojnost. Najednou pro ni bylo úlevou, že nemusí mluvit, že se nemusí pokoušet konverzovat, zatímco její tělo se vyčerpávalo, jak se těšilo z bledé soli a zlatého chleba.

„A teď červenou řepu, volčico. A nejdřív se na ni podívej, jak je krvavá, jak je karmínová, jak po sobě nechává rudou stopu jako zraněná zvěř. Napij se vodky a pak se zakousni do jedné z těch paprik – vnímáš, jak se ti ocet a vodka mísí na jazyku? Je to něco podivuhodného. Je to záležitost zimy, kdy je všechno naložené a zavařené do sklenic. Ve všech těchhle směsích můžeš okusit chuť léta, a to léto je v nich povařené a nasáklé lákem, mumifikované, napěchované kořením, aby se znovu narodilo na tomhle stole, na tomhle místě, v tomhle sněhu. A teď lžíci pohankové kaše, která zklidní tvé rozrušené chuťové pohárky.“ Strčil jí do úst stříbrnou lžičku, jeho palec ji pohladil po bradě. Marija měla pocit, jako by nikdy předtím nejedla, jako by se nad svým jídlem nikdy nezamýšlela. Tohle se jí líbilo víc než hranaté, tvrdé čáry vdovy Licho. Tyhle čáry ji vyplňovaly, až ji samou plností rozbolelo břicho. „Když polykáš hovězí jazyk, zamysli se na okamžik nad tím, jak je to podivné a posvátné polykat jazyk jiné bytosti. Okrást ji o její schopnost mluvit, bučet na měsíc, volat svoje tele. Aby sis zasloužila takovou delikatesu, musíš si dávat dobrý pozor na svá vlastní slova a vyslovovat jedině ta chytrá a moudrá, nebo to s tvým jazykem dopadne stejně: skončí na talíři bohatého muže. Strana se samozřejmě postarala o to, aby se bohatí muži stali přežitkem, ale jestli se dnešní noci ode mě máš naučit ještě jedné věci, pak ať je jí toto: Měštští skřítci můžou po-

řádat schůze o rozdělení jediné brambory, ale silní a krutí stále sedí na kopci, pijí vodku, halí se do černých kožešin a usrkávají boršč jako krev. Děcka můžou v poctivých pochodech prochodit ponožky, ale papá nikdy nepovečeří, aniž by si dopřál vína. Proto je lepší být silný a krutý než být spravedlivý. Alespoň se přitom člověk líp nají. A morálka závisí víc na stavu žaludku než na stavu národa.“

A takto Marija Morevna večerela celé hodiny. Omámená září ohně v krbu, opilá morkovým vývarem guláše a Kostějovým hlubokým, neúprosným hlasem, hlasem jako černý čaj, jenž se zvedal a klesal jako balada a uspával ji a tahal ji a laskal. Její mysl neustále švitořila, jelikož její ústa nesměla: *Jakým jsi ve skutečnosti ptákem pod svou lidskou kůží? Opravdu jsi ten papá domovojů? Bratr vdovy Licho? Mě neošálíš, když předstíráš, že Bessmjertnyj je tvoje příjmení! Licho mě naučila nevěřit, že jména jsou jen jména a nic neznamenají! Kostěj Nesmrtný, to to znamená, a to jsi ty, musíš to být ty. Co to teď ale znamená pro mě? Co se mnou uděláš?*

Nahlas ale neřekla nic z toho. Přemohla ji mátožná, prostá slast toho mu dovolovat, aby ji krmil, aby k ní mluvil, aniž by ona cokoli říkala. Připadala si jako divoké stvoření z lesů, skutečná volčica, připadala si jako vlče, které přivedli dovnitř a kartáčovali a hladili a krmili, dokud mu nepřipadalo nejpřirozenější na světě usnout u krbu. Vyhlédla ven malým kulatým oknem chýše a ve své snové opojné spokojenosti měla dojem, že venku nevidí zaparkovaný dlouhý automobil, nýbrž ohromného černého koně skloněného nad korytem žhnoucích rudých uhlíků, který zamyšleně přežvýkává. Od sametových úst mu odletovaly jiskry.

Konečně položil Kostěj Mariji na jazyk lžičku plnou višňové marmelády a nařídil jí, aby se napila čaje a v ústech ho nechala přetékat přes ovocnou hrudku. Když polkla, políbil ji a jejich ústa byla teplá a sladká po čaji a višních a Marija Morevna usnula v jeho náručí s jeho rty přitisklými na její.

Hluboko ve studnici noci se probudila s břichem v jednom ohni, a zatímco Kostěj spal, chladný a nic netušící, Marija Morevna vyběhla ven z chýše, aby celou svou úžasnou večeri vyvrhla na zmrzlou zem. Snažila se to udělat tiše, aby se nedozvěděl, že přišla o všechny ty báječné věci, které pro ni přichystal. *Není to moje vina*, pomyslela si rozlíceně neschopna promluvit jediného slova ani teď, když spal. *Břicha naučená na příděly suchého chleba a slanečky takovou velkolepou hostinu nedokážou snést!*

Marija Morevna vzhlédla. Veliký černý kůň si ji klidně prohlížel a oči mu ve tmě žhnuly fosforeskujícím světlem.

Ústa jí zaplavil stud, hustý a kyselý. Jako zloděj se potichounku vplížila zpátky do domu.

A tak cestovali přes třikrát devět království, třikrát devět republik, přes celý svět mezi Petrohradem a Kostějovou zemí. Elegantní auto bez řidiče, které, jak se zdálo, nikdy nepotřebovalo benzín ani mapu, je bleskurychle unášelo hlubokými lesy zarostlými ostružiníky a zasněženými horami podobajícími se starým kostem. Vnitřek auta byl neustále chladný jako půlnoc bez ohledu na to, jak moc venku zářilo slunce. Mariju vším tím drkotáním rozbolely zuby. Avšak každý večer bez výjimky nacházeli v modřínovém lese nebo mezi jedlemi ostrými jako žiletky domek s přívětivě rozsvícenými světly. Každý večer na ně čekal prostřený stůl, a jak postupovali dál a dál na východ a sníh byl hlubší a hlubší, jídla na stole byla čím dál vybranější. Pečená labuť, vareniky plněné lahodným vepřovým a jablky, nakládané melouny, koláče potřené smetanou a cukroví. Každý večer ji Kostěj požádal, aby nemluvila, a pak ji dlouhýma, elegantníma rukama krmil. Každý večer se pak vplížila do lesa a zase to všechno vyzvracela a svaly kolem žaludku ji bolely ze samého jezení a zvracení, jezení a zvracení.

„Ve vinicích, jež nám daly toto víno, roste také víno pro stůl soudruha Stalina,“ prozradil jí jedné noci s lišáckým úsměvem.

„Jistě si pamatuješ, co jsem řekl o dětech a otcích, a kdo jí jako první a kdo jako poslední.“ Kostěj Nesmrtelný se zatvářil nelibě, když víno okusil. „Je příliš sladké. Soudruh Stalin se děsí hořkosti, má chutě rozmazlené princezny. Já si hořkost vychutnávám – neb se rodí ze zkušenosti. Je privilegiem těch, kdo skutečně zakusili žití. I ty se musíš naučit dávat jí přednost. Ostatně až všechno ostatní pomine, hořkosti bude pořád hojnost.“

Marija Morevna si pomyslela, že tohle nezní nijak dobře. Avšak lesknoucí se labutí maso a vodka tak čirá, že nechutnala jako nic jiného než ledová voda, ji roztáčely do stále závratnější rychlosti, a čím rychleji se v jeho pažích točila, tím víc jí připadalo, že jeho slova dávají smysl. A protože její tělo v sobě všechno to přepychové jídlo nedokázalo udržet, byla tím hladovější, kdykoli k jejím ústům zvedl další lžíci opečených brambor.

Položil jí na jazyk med a hruškové máslo a vlhký hnědý cukr. Polykala vařící čaj, jež jí podával. A on ji líbal a líbal a líbal a mezi sebou se dělili o sladkost a žár. Každou noc vyjídal venku před chatou veliký zvláštní kůň ze svého žlabu řeřavé uhlí a bez mrknutí sledoval, jak Marija zvrací. Jenom teď měl rudý plášť a hřívu jeden oheň. A kdykoli se probudila ve svém hlubokém loži vystlaném peřím, venku v mlze na ně čekal automobil s bafajícím výfukem a ani ten už nebyl černý, nýbrž karmínový jako červená řepa, jako krev.

Jenže Marija byla jenom dívka, hubená a mladá, a to neustálé přecházení z ledového auta k teplému praskajícímu krbu se na ní začalo podepisovat. Rozkašlala se, ze začátku jen tak pokašlávala, pak ale kašlala silněji a ostřeji. Byla čím dál horečnatější a churavější, až nakonec nedokázala pozřít ani kousek kandované křepelky nebo biskupského chlebičku namazaného meruňkovým sirupem. Musela rukou odklánět lžíci, jež se jí nesla k ústům, jinak by obsah svých útrob musela vyzvrátit na přepychové kožšiny na podlaze.

Marija ležela na zemi u ohně v příjemné, poslušné chalupě s koleny přitaženými k bradě a potila se a trásla najednou. I kdyby snad chtěla promluvit, nemohla by. Oči měla skelnaté a místnost se s ní točila. Kostěj na ni shlížel, tmavé vlasy zmáčené roztátým sněhem. „Volčico moje nebohá,“ povzdechl si. „Tolik jsem spěchal, abych tě už měl doma. Byl jsem příliš netrpělivý, a ty jsi jen pouhá lidská bytost. Musíš se ale naučit držet se mnou tempo.“

Kostěj Nesmrtelný poklekl vedle ní a rozepnul jí pracovní košili. I přes horečku si Marija navždycky zapamatovala, jak se mu tráslы prsty, když z ní stahoval a svlékal všechny svršky, až ležela vedle krbu nahá a snažila se skrýt své prsy do dlaní. Kostěj ji ale obrátil na břicho a Marija uslyšela cinkání sklenic. S obličejem zabořeným do plyšových kožešin rozložených po podlaze se usmála. Její matka pro ni kdysi dělala totéž, když ještě byla úplně malinká. *Baňky*. Vnímala jeho pohyby, tak příšerně důvěrně známé: Kostěj jí na kůži pokládal rubly a nad nimi zapaloval sirky; mince chránily její kůži před popálením. Pak nad sirkami podržel malé skleničky na vodku, které pak do vakua, jež v nich vzniklo, nasávaly její kůži. Mělo to z ní dostat ven horečku, vysát jí z hrudníku nemoc. Když byla ještě malá, ještě před ptáky a před válkou a před Dzeržinského ulicí, dělávala to její matka, kdykoli Marija onemocněla. Co nevidět na ní Kostěj umístil několik skleniček, které zvonily – sklo o sklo – jako rolničky na saních, kdykoli se Marija pohnula. Představovala si, že je ohromné zvíře, které se pomalu šine stepí s věžemi třpytivého skla na hřbetě, mocně řve na vesničany a svými mohutnými tlapami zašlapává do země celé lesy. Její horečka ještě umocňovala její fantazii, až byly její představy ještě hrůznější a hlučnější a odehrávaly se rovnou před jejíma očima, jako by byly skutečné. Marija zaúpěla. Kostěj k ní tentokrát nemluvil, nepoučoval ji ani jí nic nenařizoval. Jen jí cosi neurčitě šeptal, hladil ji po vlasech, říkal jí, že je jeho volčica, medvežka, košečka. Vlčice, medvědě, divoká kočička.

Další noc je kouřící vůz nedovezl k rustikální chýši naplněné jídlem; místo toho zastavil vedle bani, lázni. Nebylo tam pro ně připravené žádné jídlo. Na malém zeleném mramorovém stole na ně čekala černá nádoba a úhledný stožek dlouhých lněných obvazů. Stejně jako u dřívějších hostin byla i tady přichystaná lahev vodky. Kostěj Mariju znovu svlékl a posadil ji na dřevěné prkno. Třel jí kůži dlouhými štíhlými prsty, najednou ani trochu mrazivými, nýbrž horkými. Vykartáčoval jí vlasy stovkami tahů kartáče. A s každým pročísnutím se ze suchých, křehkých, polámaných vlasů stávaly znovu měkké a lesklé prameny, jako kdyby nikdy netrpěla takovým nedostatkem mléka a vajec, že jí vlasy zmatněly a roztřepily se. Marija téměř usnula vsedě, jak ji kartáčování a úryvky smutných melodií o kousajících vlících a neopatrných dívkách ukolébávaly. Když jí vlasy krásně zářily, zručně jí je spletl do copu a položil ji na prkno.

Pak Mariju Morevnu omotal obvazy tak, že jí nikde nebylo vidět ani kousek kůže. Když otevřel pevně utaženou černou sklenici, Marijin ubohý rozdrásaný nos zahltil pichlavý řezavý pach horké hořčice. Ach, jak jen se jí obávala, když byla malá! Snažila se před svou matkou skrývat každíčkové nachlazení nebo rýmu, neboť kdykoli byla nějaká nemoc odhalena, hned se vytahovaly hořčičné zábaly, které byly cítit spáleninou a nemocí. Marija Morevna si představovala, že jestli peklo bylo něčím cítit, tak určitě hořčičnými zábaly. Kostěj rozmazával hořčici po obvazech. Mariju pálily oči, slzela, kůže se jí potila a v horečce volala svou matku, Zvonok, Taťanu a Olgu a Annu, svůj rudý šátek i ubohou Světlanu Tichonovnu a nakonec, tišeji než ostatní, Kostěje. Při zvuku svého jména jí sňal hořčičné zábaly a pevně ji vzal do náručí.

„Pij, Maruško,“ pobídl ji něžně jako matka a přiložil jí ke rtům sklenici. „Tvoje plíce žízňají po vodce.“ A Marija poslušně pila a kašlala a znovu pila.

Zvedl ji do náručí a odnesl ji k lázni. Říkal jí vlčice a lvice a drhnul jí kůži hrubou solí, až celá zrudla, a pak ji ponořil do horké vody. Nabral vodu do dlaní, zvedl jí je k nosu a nakázal jí, aby se nadechla. Prskala, navalovalo se jí, i tak ho ale poslechla, tolik už přivykla jeho hlasu. Nakonec jí Kostěj poručil, aby se postavila, a vzal dlouhou březovou větev. Marija užasla, jak zalapal po dechu, když ji šlehl větví přes kůži, nejdřív lehce, pak silněji, pak přestal, aby ji namazal olejem, a pak ji znovu zmrskal. Marija Morevna se před jeho ranami nejdřív krčila, ale než jí uštědřil poslední šlehnutí, aniž by si to uvědomovala, prohýbala záda a její tělo vycházelo mrskání vstříc, jako kdyby celý les jejímu tělu přikazoval, že se má uzdravit.

Nakonec Marija Kostěje nechala, aby ji horkou a bolavou a celou vyždímanou odvedl ke kamnům, kde pro ni připravil postel, hned vedle horkých kachlí. Marija spala a zdálo se jí o londýnském módním časopise, který byl sestřím Blodnikovým tak drahý. Časopis vyrostl, až byl veliký jako chodba v muzeu. Marija procházela jeho stránkami, ustrašená a maličká vedle všech těch krásných vysokých žen s nažehlenými kabáty a klobouky ozdobenými pery.

Jedna z nich se k ní otočila. Měla na hlavě jasně modrý turban a ovívala se zlatým vějířem.

„Všechny dívky tenhle rok nosí svou smrt,“ pronesla modelka povýšeně. „To je přesně to pravé pro prostou vesnickou dívku, co čeká, až se na ni usměje štěstí.“

Žena ukázala rukou na svůj turban. V jeho záhybech bylo uložené slepičí vajíčko, bílé a zářící.

Když se Marija probudila, červený vůz byl pryč a místo něj se k nim valilo třpytivě bílé auto s vyklenutými nárazníky a labutí ladností. Cítila se mnohem lépe, ačkoli ji bolela hlava a záda jí stále ještě horce tepala v místech, kde ji švihly březové větve.

Kůže jí vrněla horkostí a ona se vděčně opřela o Kostěje, zatímco venku ubíhal svět zvlněný horami, jako kdyby všechno bylo pokryté krustou soli a čekalo na jaro.

Té noci, té poslední noci, se vůz prodíral sněhem plným kamení k dalšímu nízkému domku s převisem střechy vytvarovaným jako ozdoby na dortu a dveřmi silnými a červenými. Kostěj ji zvedl do náručí a odnášel dovnitř. Marija ospale zvedla hlavu, podívala se mu přes rameno a spatřila bílé auto, jak ujíždí po cestě, když vtom nadskočilo na tvrdé, zledovatělé hroudě sněhu a ve výskoku se proměnilo v ohromného bledého koně s hřívou vlající ve větru. Kůň radostně zaržál a odklusal obstarat si něco k večeři. *Alespoň ten vůz jsem přistihla, jak se proměňuje*, pomyslela si jako ve snách. *Alespoň se mi pořád daří spatřovat svět, když je nahý, i když mi ze sebe teď ukáže třeba jen kotník nebo záblesk zápěstí.* Zvykla si na ticho a ticho si zvyklo na ni. A protože se ve svém oněmění tak zabydlela a přestala o něm přemýšlet, protože měla závrat a bylo jí teplo a neměla se ani trochu na pozoru, Marija Morevna pochybila.

„Už tam skoro jsme, Marijo, už jsme téměř u hranic mé země. Uzdravím tě, ještě než dorazíme do všeho toho dění a shonu.“

„Už se vážně cítím líp,“ ujistila ho, aniž by si vůbec uvědomila, že mluví.

Kostějovi potemněly oči, jako když zhasnou lampy. Položil ji na zem, s menší něhou než obvykle.

„Řekl jsem ti, že nemáš mluvit, Mášo,“ napomenul ji. Hlas měl stažený jako lano. Marija rozpačitě mlčela.

Z večeře připravené na stole se kouřilo: listy tuřínu, chleba, rozmačkaný baklažán a slaná kuřecí želatina s kousky masa plovcími ve ztuhlé hmotě. Měkké, neslané nemastné jídlo vhodné pro její vyčerpané tělo. Marija pořád ještě nemohla moc jíst.

„Tohle je naše poslední noc o samotě, Marijo,“ prozradil jí Kostěj. „Zítرا budeš v obležení mého příbuzenstva a poddaných a zavalena všemožnými úkoly. Tohle mi bude chybět, naše so-

becké soukromé chvílky, tajně ukradené z kolektivního vlastnictví. Tak to ale v manželství chodí. Polovina času v manželském stavu je přenechána těm, kdo na našem loži nemají žádný podíl. Předpokládám, že dumáš nad tím, zda tvoje sestry se svými pěknými ptačími manžely také takto putovaly, jestli prospívaly či churavěly, jestli cestovaly tak daleko, tak rychle. Všichni ti poručíci jsou mí bratři, mí druzi, a ačkoli ony nemusely cestovat tak daleko a tak rychle, ani necestovaly tak pohodlně, i ony si užily své chvílky s borščem a vodkou a březovými větvemi. Je to námluvní tanec, který znají všichni ptáci. Přál bych si, abys bývala vyhlédla z okna, Mášo! Byl jsem pro tebe tak krásnou sovou. Dopadl jsem na ulici tak tvrdě. Abych tě uklidnil, aby se to, co jsi očekávala, že se stane, stalo právě tak, jak sis to přála. Tolik jsem toužil udělat ti radost. Ale *tšá!* Promeškala jsi to! Možná že kdybys mě tehdy zahlédla, všechno by se stalo jinak. Možná že to ty bys poručila *mně*, abych mlčel. Bylo to riziko, které jsem se rozhodl podstoupit. Přiznávám, naplňovalo mě to vzrušením: ta možnost, že budu přistižen. Jenomže ne, nakonec jsem si přece jen svá tajemství mohl ponechat. Promeškaná příležitost je promeškaná příležitost. Ach, budu k tobě krutý, Marijo Morevno. Až ti to vezme dech, jak krutý dovedu být. Ty to ale chápeš, ne? Jsi dost chytrá. Jsem neskutečně náročný tvor. Jsem krutý a sobecký a extrémně nerozumný. Jsem však tvým služebníkem. Když budeš hladovět, nakrmím tě; když budeš churavět, postarám se o tebe. Padnu ti k nohám, neboť před tvou láskou, před tvými polibky v pokoře skláním hlavu. Pro tebe jedinou budu sláb.“

Marija ulehla na své lože u kamen, nahá záda zčervenala jako rubín v záři ohně. Kostěj si sáhl za ucho a v ruce se mu jako kouzelníkovi objevilo vajíčko, ne však slepičí, nýbrž černé, zdobené stříbrem a poseté chladnými diamanty. Marija se usmála, neboť její otec pro ni kdysi dělal to samé, když nemohla spát: kutálel

jí vajíčko po těle, aby se všechny noční můry jejího srdce vsákly do jeho žloutku.

„Ještě tomu nerozumíš. Zatím ne, zatím ještě ne. Nejsi ještě připravena. Nedovedla bys s mým dárkem zacházet. Je to ale naše poslední noc a já všechny tvoje strachy a noční můry a hrůzy mladé městské proletářky vysaju z tvého těla ven. Musíš v sobě mít místo na strach z nových věcí. Udělám z tebe novou bytost, svou vlastní revoluci, ani červenou, ani bílou, nýbrž černou.“

Kostěj Nesmrtelný Mariji převaloval vajíčko po kůži. Cítila křupání křehké skořápky o kosti, cítila, jak jí kůži rozdírají draho-kamy.

Když skončil, drsně ji zvedl a pevně ji k sobě přitiskl. Znovu ji políbil. Jeho ústa byla chladná a tentokrát se spolu nedělili o hruškové máslo ani o višně. I tak ale Marija Morevna cítila v jeho prázdném polibku sladkou chuť.

Zničehonic se sladkost vytratila a rtem jí projela bolest – Kostěj ji kousl. Pohlédla na něj s ublíženým výrazem ve tváři a zvedla ruku k ústům. Na prstech jí ulpěla krev. Přes Kostějovy rty se táhla rudá čmouha. Oči mu jiskřily a třpytily se.

„Když ti řeknu, že máš něco udělat, musíš to udělat. Nejde o to, jestli to chceš, nebo nechceš. Jde o vůli ve tvé čelisti a vajíčko na tvých zádech.“

Marija ucukla, točila se jí hlava, rty jí horce pulzovaly, kde se do ní zařizly jeho dlouhé, úzké zuby. Měla pocit, že vrávorá na špičce jehly: *Jestli mu dovolím udělat mi tohle, co všechno mu ještě dovolím?*

Cokoli, cokoli, cokoli.

Kostěj Nesmrtelný si ze rtů otřel zářivou červeň. Shlédl na svůj prst potřísněný Marijinou krví. S pohledem upřeným na Mariju zvedl ruku k ústům a váhavě ochutnal, jako kdyby čekal, jestli ho zastaví.

Marija Morevna zadržela dech a nevydala ze sebe ani hlásku.